

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **I. A.**
státní příslušnost: X
zastoupen advokátem JUDr. Hugem Körblem
Hybernská 1007/20, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 10. 2025, č. j. MV-130283-4/SO-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 1. 10. 2025, č. j. MV-130283-4/SO-2025, a rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 8. 7. 2025, č. j. OAM-48139-16/DP-2024, *se ruší* a věc *se vrací* žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku 13 140 Kč k rukám jeho zástupce JUDr. Huga Körbla, advokáta do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce neúspěšně žádal o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na vysoké škole. Úkolem soudu bylo přezkoumat, zda správní orgány předložily důkazy nebo závažné

a objektivní důvody o tom, že žalobce hodlá zneužít dlouhodobý pobyt k jinému účelu. Nepředložily.

II. Rozhodnutí správních orgánů

2. Žalobce podal dne 26. 11. 2024 na Velvyslanectví České republiky v Akkrě („velvyslanectví“) žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Úspěšně složil přijímací zkoušky ke studiu v navazujícím magisterském studijním programu *Communications and Networking* na Fakultě elektrotechniky a komunikačních technologií Vysokého učení technického v Brně („VUT“). Studijní program se vyučuje v anglickém jazyce.
3. Dne 1. 10. 2025 vydal Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra („OAMP“) rozhodnutí, kterým žalobcovu žádost o povolení k dlouhodobému pobytu zamítl z důvodu podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců.
4. Z pohovoru se žalobcem vyplynulo, že v roce 2012 absolvoval bakalářské studium na *Ghana Telecom University* (nyní *Ghana Communication University Technology*). Nyní působí jako *F. E.* ve společnosti *X.* Je ženatý a má jedno dítě.
5. Výslech podle OAMP odhalil řadu nesrovnalostí: žalobce popisoval svoji motivaci ke studiu velmi obecně, neznal výši školného v zemích EU, přesto tvrdil, že Česká republika má nejnížší školné, nedokázal uvést více než jeden předmět z prvního semestru a vysvětlit pojem státní závěrečná zkouška, neuvedl ani klíčová slova, která použil pro vyhledávání vysoké školy na internetu. Na řadu otázek vůbec neodpověděl a mlčel.
6. Žalobce přesvědčivě nezdůvodnil ani časovou prodlevu mezi absolvováním bakalářského studia v roce 2012 a podáním přihlášky na navazující program v roce 2024. K průběhu magisterského studia uvedl, že se jedná o denní studium, při kterém musí získat 120 kreditů. Poté bude muset sepsat diplomovou práci a složit státní závěrečnou zkoušku. Vysvětlil také, jaký formát má diplomová práce mít.
7. Na otázku, zda musel dokládat certifikát o znalosti anglického jazyka nejprve mlčel a poté uvedl, že škola nevyžadovala žádný certifikát o znalosti anglického jazyka. Žalobce měl uvést, proč si vybral studium na VUT. Uvedl, že se „díval na Mendelovu univerzitu, ale nenabízí obor, který chtěl studovat. Škola, kterou si vybral, nabízí kurzy, které měl v rámci svého bakalářského studia, a tak může prohloubit své dosavadní zkušenosti.“ Vysokou školu si vybral podle obsahu kurzů, a také se díval na to, kde se univerzita nachází. Přijímací zkoušku vykonal on-line. Otázky přijímací zkoušky se týkaly počítačů, digitální komunikace, mobilní sítě a spojení.
8. Součástí pohovoru bylo i ověření předpokladů žalobce ke studiu a zájem o obor. Žalobce dostal dvě matematické úlohy a dvě vědomostní otázky. První odpověděl správně, druhou zodpověděl pouze matematickým výpočtem ($x1/8=8$). Jednalo se o odpověď na otázku „Číslo *X* je dělitelné číslem 5 a zároveň číslem 2. Polovina čísla *X* je dělitelná číslem 10 a jeho $1/5$ se rovná 8. Kolik je *X*?“ Pokud jde o první vědomostní otázku, žalobce měl zodpovědět rozdíl mezi hardwarem a softwarem. OAMP jeho odpověď nehodnotil, protože podle něj byla nečitelná. Na druhou vědomostní otázku („Co je to hoax?“) žalobce neodpověděl.
9. OAMP dospěl k závěru, že žalobce hodlá pobyt zneužít k jinému účelu, než jaký uvedl ve své žádosti. Žalobce nedokázal věrohodně vysvětlit důvodnost studia. Při pohovoru se v

odpovědích omezil na velmi obecná, obsahově prázdná tvrzení. OAMP v rozhodnutí vyšel především z faktického chování žalobce při výsledku na velvyslanectví. Na jeho základě získal objektivní důvod domnívat se, že má záměr zneužít dlouhodobý pobyt k jinému účelu, než o který žádal. Dodává, že nemůže hodnotit studijní předpoklady žalobce ke studiu na zvolené univerzitě, ale jejich ověření je přesto nezbytné. Žalobce tím má prokázat, že naplňuje zákonné podmínky pro vyhovění žádosti. V daném případě předpoklady ke studiu žalobce neprokázal.

10. Žalobce podal proti rozhodnutí OAMP odvolání ke Komisi pro rozhodování ve věcech cizinců („žalovaná“). Zpochybňoval závěry OAMP, tvrdí, že výslech vedl tendenčně a že vytrhával jeho odpovědi z kontextu. Žalobce upozorňuje, že smyslem pohovoru nemá být hledání rozporů. Smyslem pohovoru je ověřit, zda má žadatel skutečný a vážný zájem o pobyt a zda má v úmyslu plnit požadovaný účel pobytu. Pracuje v oboru, který souvisí se zvoleným studiem, a na studium se hlásí s cílem svého profesního růstu.
11. Žalobce nesouhlasil s formou ověření předpokladů ke studiu a stěžoval si na malou časovou dotaci pro zodpovězení otázek. Pokud jeho odpověď nebyla čitelná, OAMP jej měl vyzvat k vysvětlení. Časovou prodlevu mezi oběma studii vysvětluje životními událostmi (svatba, dítě), povinnou národní službou, prací i tím, že se ke studiu a jeho plánování dle odhodlával.
12. Žalovaná rozhodnutím ze dne 1. 10. 2025, č. j. MV-130283-4/SO-2025 („rozhodnutí žalované“), odvolání zamítla a rozhodnutí OAMP potvrdila. Dospěla k závěru, že je zde důvod pro neudělení dlouhodobého pobytu za účelem studia podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců.
13. Žalovaná uvedla, že výslech žadatele vyvolal oprávněné pochybnosti o tom, zda skutečně plánuje studovat. Zdůraznila, že žadatel musí už při podání žádosti znát základní informace o studiu a při výsledku je umět jasně a konkrétně popsat. Komise odmítla námitky o chybách v řízení, připomněla, že žalobce protokol z výsledku podepsal bez výhrad, a dodala, že dodatečná vysvětlení v odvolání působí účelově. Nesrovnalosti, které vyšly najevo během výsledku, vytvářejí ucelený obraz nedostatečné motivace žalobce a nevěrohodnosti jeho deklarovaného účelu pobytu.
14. Za zásadní žalovaná považovala zejména to, že žalobce nedokázal jasně a přesvědčivě popsat, proč si vybral právě Českou republiku, jestliže jedinou konkrétní informací o údajně „nižším školném v EU“ konfrontací s realitou popřel a přiznal, že porovnával pouze Kanadu. Komise dále zdůraznila, že žalobce neznal základní údaje o studijním programu, nezvládl pojmenovat pět povinných předmětů, neobjasnil pojem státní závěrečná zkouška, nedokázal popsat průběh studia, neuvedl klíčová slova vyhledávání ani neuvedl, z jakých škol vybíral. K tomu přistoupilo jeho mlčení u několika otázek.
15. Pokud jde o ověření předpokladů žalovaná uvedla, že kladení vědomostních otázek je legitimní způsob, jak ověřit skutečný stav věci, zejména u žadatele o navazující magisterské studium. V tomto případě otázky odhalily zásadní nedostatky ve znalostech účastníka, což posílilo pochybnosti o jeho skutečném úmyslu studovat a naznačilo spíše snahu získat pobytové oprávnění. Odvolání proto zamítla a rozhodnutí potvrdila.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

16. Žalobce namítá nesprávné právní hodnocení věci ze strany obou správních orgánů. Tvrdí, že nesprávně aplikovaly ustanovení o „zneužití účelu pobytu“, aniž by pro to existovaly

konkrétní důvody. Podle žalobce závěr stojí téměř výhradně na jeho výpovědi při pohovoru, bez zohlednění přiložených dokumentů, výsledků přijímacího řízení či jeho profesního profilu. Nesouhlasí s tím, že by neměl v úmyslu plnit budoucí účel pobytu.

17. Žalobce upozorňuje, že pohovor je nutné hodnotit komplexně, nikoli tendenčně. Proč by neměl plnit účel pobytu, žalovaná nevysvětlila. Měla povinnost posouzení motivace podložit jasnými důvody, nikoliv dojmy z pohovoru. Ignorovala skutečnost, že žalobce prošel přijímacím řízením a doložil dokumenty svědčící o vážném studijním záměru.
18. Žalovaná navíc vytrhává odpovědi z kontextu a zaměřuje se na rozpory, místo aby hodnotila pohovor jako celek. Tazatel mohl ovlivnit výsledek způsobem kladení otázek, nedostatkem času na odpovědi či nevhodnými dotazy. Podle žalobce nelze z neúspěchu u obtížné otázky vyvozovat záměr zneužít pobytové oprávnění.
19. Žalobce dále uvádí, že se žalovaná nevypořádala s klíčovými námitkami z odvolání, a to zejména k odborným otázkám, časové dotaci, nečitelnosti odpovědi a důvodům časové prodlevy mezi bakalářským studiem a plánem žalobce pokračovat ve studiu. Tvrdí, že tuto prodlevu vysvětlil prací, rodinnými poměry a přípravou na studium v zahraničí, což žalovaná ignorovala. Namítá také nepřesnost jedné otázky, která obsahovala odpověď, a tvrdí, že pohovor nemá suplovat přijímací zkoušky.
20. Podle čl. 20 odst. 2 písm. f) směrnice 2016/801 o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem výzkumu, studia, stáže, dobrovolnické služby, programů výměnných pobytů žáků či vzdělávacích projektů a činnosti au-pair („studijní směrnice“) musejí k neudělení pobytového oprávnění existovat buď přímo důkazy nebo alespoň závažné a objektivní důvody k domněnce, že by žalobce v Česku pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí. Takové důkazy či závažné a objektivní důvody správní orgány nemají. Studijní směrnice stanoví zásadu, že pobytové oprávnění za účelem studia se má spíše udělit než neudělit. Žalobce doložil všechny požadované dokumenty a absolvoval náročný proces podání žádosti, což svědčí o jeho vážném zájmu studovat v Česku.
21. **Žalovaná** odkazuje na obsah svého rozhodnutí, protože žalobce uvádí shodné námitky, které již uvedl v odvolání proti rozhodnutí OAMP. Protokol o pohovoru také obsahuje dostatečně závažné a objektivní důvody, které podle jejího názoru odůvodňují závěr, k němuž dospěla.
22. Žalobce byl o průběhu pohovoru náležitě poučen, při výslechu nic nenamítal, tazatel mu pokládal standartní otázky a zadal mu jednoduché matematické příklady. Žalobce se seznámil s obsahem protokolu, souhlasil s obsahem, nepožádal o doplnění ani nenamítal způsob jeho vedení nebo například to, že na řešení příkladů měl málo času. Žalobce mohl nečitelný text přečíst vyslychajícimu, ale neučinil tak. Mohl i požádat o prodloužení času na zodpovězení otázek, ale také tak neučinil.
23. Žalobce projevil neznalost na úrovni základní školy, ačkoliv se hlásí do navazujícího magisterského programu. To vše svědčí o nevěrohodnosti jím deklarovaných studijních záměrů. Skutečnosti zjištěné během pohovoru podle ní vyvolávají pochybnosti, zda žalobce skutečně naplní účel pobytu, který deklaroval.
24. S námitkami v odvolání se žalovaná vypořádala. Buď explicitně nebo implicitně jako součást komplexní argumentace, kterou vystavěla vůči obsahu odvolání žalobce.

V. Hodnocení soudu

a. Základní právní rámec posuzování žádostí o udělení dlouhodobého pobytu za účelem studia

25. S ohledem na unijní rozměr věci je třeba příslušná ustanovení zákona o pobytu cizinců upravující důvody pro neudělení dlouhodobého pobytu za účelem studia vykládat eurokonformně. To zde především znamená, že by k zamítnutí žádosti žalobce o dlouhodobý pobyt bylo možné přistoupit pouze v případě, že by tu byl některý z důvodů předvídaných studijní směrnicí.
26. Soudní dvůr uvedl již v rozsudku ze dne 10. 9. 2014 ve věci C-491/13, *B. A.*, že čl. 12 tehdejší směrnice 2004/114/ES (kterou později nahradila studijní směrnice) je nutné vykládat v tom smyslu, že dotčený členský stát je *povinen přijmout na své území státního příslušníka třetí země, který hodlá na jeho území pobývat déle než tři měsíce za účelem studia*, pokud: (a) tento státní příslušník splňuje podmínky přijímání taxativně stanovené v čl. 6 a 7 směrnice a (b) členský stát vůči němu neuplatňuje některý z výslovně ve směrnici uvedených důvodů pro odepření povolení k pobytu. Z toho plyne, že *na udělení pobytového oprávnění za účelem studia ve smyslu směrnice existuje právní nárok*.
27. V souladu s čl. 20 odst. 1 studijní směrnice členský stát žádost zamítne, pokud cizinec nesplní obecné podmínky stanovené v článku 7, příslušné zvláštní podmínky stanovené v článku 11, nebo předloží doklady, které získal podvodně nebo jsou padělané či pozměněné. Nad rámec původní směrnice 2004/114/ES pak studijní směrnice v čl. 20 odst. 2 upravuje několik fakultativních důvodů zamítnutí žádosti. Jedním z nich je podle písm. f) situace, ve které má členský stát „důkazy nebo závažné a objektivní důvody k domněnce, že státní příslušník třetí země by v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí“.
28. Z toho plyne, že pokud žadatel prokáže splnění obecných a zvláštních podmínek podle čl. 7 a 11 studijní směrnice, a správní orgán vůči němu uplatňuje některý z důvodů pro neudělení pobytového oprávnění, pak je *na tomto správním orgánu, aby náležitě prokázal naplnění tohoto důvodu*. Jinými slovy, žadatel nese důkazní břemeno ohledně naplnění obecných a zvláštních podmínek vyžadovaných studijní směrnicí pro udělení pobytového oprávnění. A správní orgán nese důkazní břemeno ohledně důvodu pro neudělení pobytového oprávnění.
29. Obecně lze se správními orgány souhlasit, že samotné předložení obligatorních náležitostí k žádosti o udělení dlouhodobého pobytu za účelem studia automaticky neznamená, že oprávnění musí cizinci udělit. Ze studijní směrnice jasně vyplývá, že správní orgány mohou zkoumat, zda žadatel nemá v úmyslu zneužít oprávnění, např. k jinému než deklarovanému účelu. Zamítnout žádost o dlouhodobý pobyt ovšem lze, pouze pokud správní orgány mají k dispozici buď (i) důkazy nebo (ii) závažné a objektivní důvody, které směřují k domněnce, že by státní příslušník třetí země v zemi pobýval za jiným účelem, než pro který žádá o přijetí.
30. Odůvodnění studijní směrnice v bodě 14 na jednu stranu hovoří o potřebě zlepšit a zjednodušit podmínky vstupu a pobytu pro ty, kteří by do Evropské unie rádi přišli za účelem studia. V bodě 41 však zároveň stanoví jasná pravidla sloužící jako prevence zneužívání a nesprávného využívání řízení o pobytových žádostech. Uvádí, že „[v] případě pochybností ohledně důvodů žádosti o přijetí by členské státy měly mít možnost provést příslušné kontroly nebo požadovat doložení některých skutečností tak, aby v jednotlivých případech mohly posoudit, jakému výzkumu, studiu, stáži, dobrovolnické službě,

programu výměnných pobytů žáků nebo vzdělávacímu projektu či činnosti au-pair se žadatel hodlá věnovat“.

31. Výkladem některých aspektů čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, které jsou relevantní i pro nyní posuzovanou věc, se zabýval Soudní dvůr v rozsudku ze dne 29. 7. 2024 ve věci C-14/23, *Perle* („rozsudek *Perle*“). Soudní dvůr v bodě 48 tohoto rozsudku uvedl, že žádost o přijetí lze zamítnout pouze tehdy, pokud zneužívající povaha žádosti o pobytové oprávnění „dostatečně zjevně vyplývá ze všech relevantních skutečností“, které mají správní orgány při posuzování žádosti k dispozici.
32. Příkladem pak Soudní dvůr uvádí, že nesrovnalosti ve studijním plánu žadatele mohou představovat jednu z objektivních okolností přispívajících ke zjištění zneužití. Avšak pouze za předpokladu, že jsou tyto nesrovnalosti dostatečně zjevné a posuzují se ve světle všech konkrétních okolností projednávaného případu. Například změna oboru, jakožto obvyklá okolnost během vysokoškolského studia, nemůže sama o sobě postačovat k prokázání, že žadatel nemá v úmyslu skutečně studovat. Stejně tak pouhá okolnost, že zamýšlené studium přímo nesouvisí se sledovanými profesními cíli, nutně nesvědčí o neexistenci skutečného záměru studovat, odůvodňujícího žádost o přijetí.
33. Jelikož jsou okolnosti každé jednotlivé žádosti specifické, je podle Soudního dvora potřeba, aby správní orgány prováděly příslušné kontroly a požadovaly doložení konkrétních skutečností. Jedině tak mohou správní orgány žádost individuálně posoudit a případně vyzvat žadatele k podání příslušného upřesnění a vysvětlení.
34. Co se týče povahy zjištění, která správní orgán musí opatřit, aby mohl žádost zamítnout z důvodu uvedeného v čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice, tak lze odkázat na stanovisko generálního advokáta de la Toura ve věci *Perle* ze dne 16. 11. 2023. Generální advokát v bodě 59 stanoviska vychází z toho, že se jedná o předběžné posouzení. Správní orgány by měly „pouze“ hypoteticky určit úmysly žadatele, pokud jde o cíl jeho pobytu.
35. Jedná se tedy o odlišné posouzení ve srovnání s čl. 21 odst. 1 písm. d) studijní směrnice, který upravuje důvody pro odnětí nebo neprodloužení pobytového oprávnění. Při jeho použití už musí správní orgány disponovat věcnými zjištěními o objektivních okolnostech (typicky situace, ve kterých cizinec nezačal příslušné studium nebo jej přerušil či předčasně ukončil, nebo vykonává výdělečnou činnost překračující maximální povolený počet hodin, či bydlí daleko od místa studia, dokonce i na území jiného členského státu). Jak uvedl generální advokát v bodě 60 svého stanoviska, „[k] takovým zjištěním lze dospět obtížněji, pokud byla žádost podána v době, kdy státní příslušník třetí země ještě pobývá mimo území dotyčného členského státu.“
36. K čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice se pak generální advokát v bodě 61 stanoviska vyjádřil v tom smyslu, že k prokázání může sloužit jakýkoli důkaz. Dodal, že „důvody, z nichž příslušný orgán vychází, musí být ‚objektivní a závažné‘, což znamená, že tento orgán musí mít stálé a pevné důvody, jež jsou výsledkem individuálního přezkumu žádosti odůvodňujícího její zamítnutí.“
37. Podle bodu 63 stanoviska generálního advokáta nepostačuje pouhé zpochybnění cíle a účelu žádosti správním orgánem. Je zapotřebí, aby správní orgán „byl přesvědčen o tom, že cílem ani účelem pobytu nebude studium na vysokoškolské instituci, která je uvedena v této žádosti. Toto posouzení musí být založeno na souboru objektivních i subjektivních indicií a může vyžadovat vzájemnou spolupráci zúčastněných subjektů“. Úmysl státního

příslušníka třetí země je oním subjektivním prvkem, který lze zpravidla vyvozovat z takových objektivních kritérií, jako je „jeho zápis do vysokoškolské instituce, zaplacené poplatky za studium, znalost jazyka hostitelského členského státu, řádný průběh jeho předchozích pobytů v některém z členských států Unie.“

b. Správní orgány nedoložily důkazy nebo závažné a objektivní důvody o tom, že žalobce hodlá zneužít povolení k dlouhodobému pobytu k jinému účelu

38. Soud se zaměřil na to, zda v případě žalobce skutečně existovaly důkazy nebo závažné a objektivní důvody pro domněnku, že hodlá zneužít povolení k dlouhodobému pobytu k jinému účelu.
39. Předně je nutné uvést, že pokud důvod pro neudělení pobytového oprávnění spočívá v pochybnostech o skutečné motivaci žadatele, tak ze znění § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců nevyplývá pro správní orgány povinnost zjišťovat, za jakým konkrétním účelem podle nich hodlá žadatel pobyt zneužít (srov. rozsudek Městského soudu v Praze, ze dne 23. 3. 2018, čj. 6 A 85/2015-34). Správní orgán tedy nemusí disponovat přímými důkazy, že úmysl žadatele je odlišný. Obdobně argumentovala i žalovaná.
40. Správnímu orgánu postačí konkrétní (objektivní i subjektivní) indicie, které však budou ve svém souhrnu natolik „stálé a závažné“, že mu umožní určit pravděpodobné úmysly žadatele, pokud jde o cíl jeho pobytu (srov. bod 59 stanoviska generálního advokáta ve věci *Perle*). Správní orgán by měl být přesvědčený o tom, že plánovaný účel pobytu cizince je jiný než ten deklarovaný (byť nemusí tento jiný účel specifikovat).
41. Lze si představit situaci, ve které k takovému závěru může správní orgán dospět již na základě obsahu pohovoru provedeného s cizincem na zastupitelském úřadu České republiky. Tak tomu bude tehdy, pokud skutečnosti o nenaplnění studijního účelu pobytu sám cizinec přímo nebo nepřímo při pohovoru uvede. K podloženému závěru o zneužití pobytu za jiným účelem nicméně může vést i kumulace řady dílčích, avšak závažných indicií – cizinec nezná buď vůbec nebo na potřebné úrovni jazyk, v němž se má studium realizovat, nedokáže uvěřitelně popsat svou motivaci ke studiu, nezná podmínky a průběh studia, nezaplatil poplatky za studium, neví, proč si vybral ke studiu Česko, nezná praktické podmínky života v Česku apod.
42. K domněnce o zneužití pobytu za jiným účelem, než je studijní účel, naopak nepostačuje pouze to, že cizinec odpovídá na otázky zastupitelského úřadu stručně či obecně. Přílišná stručnost, obecnost či rozpory ve výpovědi mohou být jednou z indicií nasvědčujících tomu, že deklarovaný účel pobytu cizince nebude plnit. V některých případech bude jistě indicií zcela zásadní. Zároveň je však v takové situaci na zastupitelském úřadu, aby vhodně volenými doplňujícími otázkami zjistil potřebné skutečnosti. A případně na OAMP či Komisi, aby dalšími postupy (např. ve spolupráci s příslušnou vysokou školou) obstaraly další důkazy, na nichž je možné založit použití čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice (srov. k tomu body 63 až 67 stanoviska generálního advokáta ve věci *Perle*).
43. Správní orgány založily své závěry v této věci na pohovoru se žalobcem dne 23. 1. 2025 na velvyslanectví. Jeho průběh zachycuje záznam z pohovoru. OAMP i Komise ve svých rozhodnutích uvedly totožné skutkové důvody, pro které považovaly odpovědi žalobce za nepřesvědčivé.

44. S tímto hodnocením soud nesouhlasí. Důvody, které správní orgány uvádějí na podporu svého závěru, že žalobce nehodlá plnit účel pobytu, jsou možná do jisté míry relevantní. Samy o sobě však k tomuto závěru nepostačují.
45. Lze souhlasit s tím, že pokud se někdo hlásí na navazující program vyučovaný na VUT, musí mít alespoň základní znalosti z oboru. Žalované, potažmo OAMP, se však nepodařilo tyto znalosti ověřit. Ovšem ne ovšem proto, že by žalobce znalosti neměl. Ale protože správní orgány postupovaly při jejich ověřování chybně.
46. Zadání – slovy OAMP banální – matematické úlohy v angličtině vykazovalo značné množství gramatických a stylistických chyb. Takto OAMP přeložil zadání úlohy zmíněné v bodě 8 výše: „the number X is divisible 5 and at the same time by 2. The polynominal of X is divisible by 10 and if 1/5 equal to 8. How much is X?“ Správná varianta překladu měla být “The number X is divisible by 5 and also by 2. Half of X is divisible by 10, and one fifth of X equals 8. What is X?”. Angličtina je v Ghaně úředním jazykem. Chybný (patrně strojový) překlad může tedy být pro rodilého mluvčího matoucí a v případě časové tísně může i ovlivnit výsledky. Chyba v překladu se vyskytuje dokonce i v zadání úkolu č. 4 (vysvětlení pojmu hoax).
47. Soud si také povšiml, že žalobce v odpovědi na zadání *správně* uvedl postup a matematický vzorec měl bez chyby. *Naopak správní orgán při přepisu do počítačové varianty udělal matematickou chybu, zaměnil číslo 5 za 8 a tím ve výsledku pokazil žalobci jeho výsledek. Žalobce totiž správně uvedl v odpovědi vzorec $X^{1/5}=8$. OAMP odpověď chybně uvedl jako $X^{1/8}=8$. Žalobce postup tedy odpověděl správně, hodnotu měl také správně a správní orgán mu odpověď ani částečně neuznal. Naopak ji žalobci pokazil. Správný výsledek této úlohy je $X=40$.*
48. Oba správní orgány také přičetli k tíži žalobci, že jeho odpověď na otázku rozdílu mezi pojmem software a hardware je nečitelná. Žalobce namítá, že jej měli vyzvat, aby na místě odpověď přečetl nebo vysvětlil. Naopak žalovaná uvádí, že žalobce mohl nečitelný text přečíst vyslyšajícimu, ale neučinil tak. V protokolu se přitom nikde neuvádí, že čitelnost textu byla v daný moment problematická. Nikde se neuvádí, že by na to tazatel žalobce upozornil. Není tedy zřejmé, jestli vyhodnocení odpovědi probíhá ještě na místě v průběhu pohovoru, nebo až po jeho skončení. Argument, že žalobce mohl text přečíst na místě, neobstojí. V daný moment nemusel vůbec vědět, že čitelnost bude představovat problém. Soud k tomu upozorňuje, že se navíc ve skutečnosti o nečitelný text vůbec nejedná. Lze jej přečíst na první pokus: *“Hardware is the physical components of a computer network, i.e. monitor, printers etc. Software is the programs that operates the computer. E.g. Windows, Microsoft Word.”*
49. Pokud jde o námitku nedostatku času, žalovaná uvádí, že žalobce mohl požádat o prodloužení času na zodpovězení otázek, ale opět tak neučinil.
50. Před zahájením pohovoru žalobce se seznamuje a podepisuje poučení o průběhu pohovoru. Dostává se mu poučení, že může uplatňovat práva a zájmy, může navrhopat důkazy, musí vypovídat pravdivě apod. Z poučení nelze seznat, zejména pokud je žalobce při pohovoru bez právního zástupce, že snad může explicitně žádat o prodloužení času na zodpovězení otázek. Ve skutečnosti se nikde není nestanovuje, kolik času žalobce na zodpovězení otázek má. Protokol z pohovoru ani odpovědní arch tyto informace neuvádí. Celý proces je proto netransparentní. Nelze klást k tíži žalobci, že sám nepoprosil o prodloužení času k odpovědím na otázky.

51. Soud souhlasí s tím, že ověřování základních znalostí uchazeče o studium může být legitimní. Ale jen pokud se provádí korektně a objektivně. V projednávané věci však správní orgány při ověřování studijních předpokladů žalobce postupovaly chybně. Zadání úloh vykazovalo závažné gramatické a stylistické nedostatky, které mohly být pro žalobce matoucí. Chyby v překladu i v následném vyhodnocení odpovědí (včetně nesprávného přepisu matematického vzorce, kterou způsobil OAMP) vedly k nesprávnému závěru o neúspěšnosti žalobce. Správní orgány navíc neprokázaly, že by žalobce odpověděl chybně – naopak z podkladů vyplývá, že jeho postup byl správný a výsledek odpovídal zadání. Za těchto okolností nelze z provedeného testu dovozovat nedostatek studijních předpokladů žalobce. Hodnocení žalované, že žalobce uspěl pouze z 25 %, z těchto důvodů nemůže obstát. Po korekci chyb správních orgánů je zřejmé, že žalobce odpověděl správně ve většině případů – se 75% úspěšností.
52. Soud dodává, že ověřování studijních předpokladů uchazeče o studium je primárně úkolem vysoké školy v rámci přijímacího řízení (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 9. 2025, čj. 41 A 15/2025-50). Pokud by správní orgán hodnotil stejné skutečnosti, vytvářel by paralelní přijímací proces, který mu nepřísluší. V projednávané věci navíc soud zjistil, že pokus správních orgánů ověřit studijní předpoklady žalobce probíhal natolik vadně, že jeho výsledky nelze považovat za relevantní. Chybné překlady, nesprávné vyhodnocení odpovědí a absence jasných pravidel vedly k nesprávným závěrům o znalostech žalobce. Bylo by vhodnější, aby se správní orgány soustředily na ověřování motivace ke studiu, nikoli na odborné znalosti, jejichž posouzení náleží vysoké škole.
53. Pokud jde však o zjišťování motivace žalobce ke studiu, i zde oba správní orgány pochybily.
54. Žalované lze dát obecně za pravdu, že budoucí student navazujícího magisterského studia by měl dokázat popsat svou motivaci ke studiu. Tu však žalovaná ani OAMP do hloubky nezkoumaly. Životním příběhem žalobce se nezabývaly. Nesnažily se zjistit, zda je jeho tvrzená motivace ke studiu autentická a konzistentní. Tazatel žalobci nepokládal žádné cílené otázky týkající se jeho motivace, jeho dosavadní praxe, jeho předchozího studia bakalářského studia v podobném oboru či jeho plánů do budoucna. Na odpovědi žalobce tazatel nenavazuje dalšími otázkami, neptá se do hloubky. V protokolu se vyskytují i uzavřené otázky, na které lze odpovědět ano/ne a nijak žalobce nevedou k jakékoliv obsírnější odpovědi, („Znáte pojem státní závěrečná zkouška? Musel jste dokládat certifikát o znalosti AJ? Znáte pojem diplomová práce? Chcete mi říct, že jste potřeboval více než 12 let, abyste si rozmyslel, co chcete studovat?“). Správní orgány vytýkaly žalobci povrchnost a obecnost odpovědí. Ve skutečnosti měl tyto vlastnosti způsob vedení pohovoru.
55. Na otázku, jaká je jeho motivace pro studium, žalobce odpověděl, že pracuje už devět let a studijní program mu dá více znalostí o oboru, ve kterém již tak dlouho pracuje. Chce získat více znalostí v oblasti telekomunikací. Tazatel na to nijak nenavázal a zeptal se žalobce, co ví o České republice „kromě toho, že je to jedna z nejbezpečnějších zemí na světě a má nejlepší vzdělávací systém.“ Pokud chtěl OAMP zjišťovat motivaci ke studiu, měl ji skutečně zjišťovat. Čemu se přesně nyní v zaměstnání věnuje a jak mu to studium pomůže? Jaká je využitelnost oboru? Jaká je perspektiva po návratu do Ghany? Na to vše se mohl tazatel optat.
56. Odůvodnění rozhodnutí žalované i OAMP v tomto směru opravdu působí tendenčně. Provedený ústní pohovor nemůže být dostatečným podkladem pro závěr, že žalobce nemá o zvolený obor skutečný zájem, pokud jeho motivaci ke studiu tazatel, resp. OAMP

fakticky nezkoumal. Právě absence otázek směřujících k pochopení žalobcovy vnitřní motivace ke studiu ve zvoleném oboru, přestože jim předložil ucelený a na první pohled uvěřitelný příběh o jeho zájmu, činí obě rozhodnutí nepřesvědčivými a ve výsledku povrchními.

57. Pokud žádné dotazy směřující k jeho vnitřní motivaci žalobce nedostal, pak podle soudu mohl důvodně předpokládat, že o jeho zkušenostech, pohnutkách a aktivitách podporujících jeho zájem o studium tazatel nechce (nepotřebuje) slyšet. Možná i právě proto, že je považuje za nesporné z podané žádosti. Na to vše se přitom mohl tazatel žalobce na velvyslanectví zeptat. Soud nevylučuje, že kdyby dotazy mířily hlouběji a přímo k osobě žalobce, možná by se skutečně ukázalo, že tu jsou důvody pro podložený závěr o zneužití pobytu za jiným účelem. Soud však v dosavadním spisu taková závažná skutková zjištění nenašel. Zcela shodné výtky lze směřovat i vůči rozhodnutí Komise, která zaujala stejné závěry, na něž již soud výše reagoval.
58. Správní orgány nesou důkazní břemeno ohledně prokázání, že žalobce hodlá dlouhodobý pobyt zneužít za jiným účelem, než je deklarované studium. Bylo proto nejprve na zastupitelském úřadu, aby žalobci položil doplňující dotazy, nepovažoval-li jeho odpovědi za vyhovující. Soud si uvědomuje, že v tomto ohledu je situace komplikovaná v tom, že zatímco pohovor vede pracovník zastupitelského úřadu Česka, o žádosti rozhoduje – a tedy obsah pohovoru vyhodnocuje – jiný správní orgán. To však nemůže již k tíži žalobci. Pokud bude zastupitelský úřad používat formulářové otázky, aniž by obsah pohovoru vždy podle situace přizpůsobil konkrétním odpovědím žadatele, jeho vnitřní motivaci ke studiu a konečně také jeho osobě, pak hrozí, že správní orgány své důkazní břemeno neunesou. Stejně jako se stalo i v případě žalobce.
59. Soud dodává, že jen v soudním oddělení 41 za poslední zhruba rok již vícekrát upozornil žalovanou a OAMP na chybné vedení pohovorů ve věcech žadatelů o pobytová oprávnění za účelem studia (srov. rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 16. 10. 2024, čj. 41 A 24/2024-29, ze dne 24. 6. 2025, čj. 41 A 34/2024-30, ze dne 23. 9. 2025, čj. 41 A 10/2025-37, a ze dne 29. 9. 2025, čj. 41 A 15/2025-50). S ohledem na systém vyřizování těchto žádosti popsany v předchozím bodě se nabízí, že by pracovníci zastupitelských úřadů měli být metodicky vedeni a náležitě proškoleni k tomu, aby tyto pohovory vedli takovým způsobem, který poté bude umožňovat OAMP, aby mohl žádost řádně a po všech relevantních stránkách posoudit.
60. Soud si uvědomuje, že pokud o dlouhodobý pobyt žádá člověk, který na území České republiky nikdy dříve nebyl a nestudoval zde, je posuzování žádosti ve vztahu k otázce plnění účelu náročné. Správní orgány musí v podstatě posuzovat budoucí chování cizince. Jak ovšem plyne ze studijní směrnice, *na udělení pobytového oprávnění za účelem studia existuje právní nárok*. Jestliže stát hodlá cizinci tento nárok odepřít, musí k tomu mít skutečně přesvědčivé důvody. Závěr o možném budoucím zneužití pobytového oprávnění k plnění jiného účelu musí z obsahu správního spisu (většinou právě z obsahu pohovoru s žadatelem) zřetelně plynout.
61. Lze proto uzavřít, že správní orgány sice měly motivaci žalobce ke studiu za spornou, ale neodstranily důkazní deficit. *Nepodařilo se jim opatřit dostatečné důkazy ani závažné a objektivní důvody pro domněnku podle čl. 20 odst. 2 písm. f) studijní směrnice*. Skutkový stav, ze kterého vycházely, není dostačující pro neudělení dlouhodobého pobytu podle § 46 odst. 5 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců.

VI. Závěr a náklady řízení

62. Soud z výše uvedených důvodů zrušil rozhodnutí Komise i rozhodnutí OAMP, protože trpělo stejnými vadami jako rozhodnutí Komise. Soud současně věc vrátil Komisi k dalšímu řízení. V dalším řízení správní orgány zavazuje právní názor soudu.
63. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalované povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 13 140 Kč.
64. Tato částka se skládá ze soudního poplatku ve výši 3 000 Kč (za podání žaloby) a dále z částky 9 240 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce – příprava a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon právní pomoci činí 4 620 Kč. K částce 9 240 Kč je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby, vždy po 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Částku 13 140 Kč tedy žalovaný uhradí k rukám zástupce žalobce JUDr. Huga Körbla do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 28. listopadu 2025

Martin Kopa v. r.
samosoudce